

- група є організацією, діяльність якої будується на розумінні кожним членом групи своїх завдань і обмежень;
- група забезпечує емоційну підтримку кожного;
- групова робота підвищує ефективність оволодіння навчальним матеріалом;
- робота в групі актуалізує потребу в самоосвіті. [2].

Отже, інтерактивне навчання – це організація продуктивної взаємодії суб'єктів педагогічного процесу, спрямованої на: формування нового знання; засвоєння способів навчальних дій учнями; розвиток комунікативних умінь; соціалізацію за рахунок моделювання життєвих ситуацій. Відповідно до цього визначення інтерактивні методи – це способи організації продуктивної взаємодії суб'єктів педагогічного процесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Іванішена С. Форми і методи інтерактивного навчання / С. Іванішена // Поч. шк. – 2006. – №3. – с.9 – 11.
2. Пометун О. І. Активні та інтерактивні методи навчання: до питання про диференціацію понять / О. І. Пометун. – 2004 – №3 – с.10 – 15.

ТОДАВЧИЧ І. В.,
 ВАСИЛИНКА М. І.
 Мукачівський державний університет, Україна

ЗНАЧЕННЯ ТРАДИЦІЙ ТА ЗВИЧАЇВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ У ФОРМУВАННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА

В контексті розбудови незалежної України, створення системи національної освіти й виховання особливого значення набуло науково обґрунтоване розв'язання виховних завдань засобами української народної педагогіки. Адже народна педагогіка завжди виступала і виступає як самобутнє культурно-історичне явище. На необхідності звернення до виховних національних та родинних традицій українського народу, його духовно-моральних принципів та цінностей наголошують Державна програма «Освіта» («Україна ХХІ століття»), Національна Доктрина розвитку освіти, Концепція «Нова українська школа» тощо.

Засвоєні і примножені не одним поколінням, відшліфовані тисячолітнім досвідом, народні традиції та обрядовість несуть у собі духовні та моральні цінності, що мають велике значення для сучасної системи виховання. Тут закладена мудра народна філософія, моральні заповіді, норми поведінки. Вивченню традицій та звичаїв власного народу, через призму народної педагогіки, приділяли увагу чимало науковців. Тільки народне виховання, зауважував К. Ушинський, є живим органом в історичному процесі народного розвитку, таке виховання набуває надзвичайної впливової сили на формування національного характеру, національної психології людини [1].

Г. Ващенко, І. Огієнко, М. Стельмахович надавали великого значення вихованню дітей національними звичаями та обрядами. У своїх працях вчені наголошували на необхідності формування у підростаючого покоління поваги до звичаїв свого народу. Варто зазначити, що звичаї науковці поділяють на родинні

(домашні), релігійні, загальнонародні. Звичаї і обряди об'єднують минуле і сучасне, свідчать про наявність етнічної спільності людей. Науковці зазначають, що народ і виховання – це два взаємопов'язані поняття, які не можуть існувати одне без одного. Адже так повелося в історії людства, що кожен народ від покоління до покоління передає свій суспільний та соціальний досвід, духовне багатство як спадок старшого покоління молодшому. Саме так створюється історія матеріальної і духовної культури нації, народу, формується його самосвідомість [3].

Варто наголосити на необхідності широкого впровадження в сучасну практику заходів, спрямованих саме на відновлення українських народних традицій та обрядів. Це необхідно тому, що в наш складний час стресів та психологічного перенапруження дитини їй необхідно час від часу це напруження якимось чином знімати, а участь у народному святі чи обряді – один з найкращих видів психологічної релаксації [4].

Під час проходження педагогічної практики у закладах загальної середньої освіти міста Мукачева, нами проведені свята, які розкривають сутність народних традицій та обрядів, на основі яких відбувається музично-естетичного виховання молодших школярів. Наприклад, восени доцільно провести свято під назвою «Ой обжинки, господарю, обжинки». Майже все свято базується на обжинкових піснях та обрядах, пов'язаних з ними. Під час проведення цього свята, діти мають уявлення про традиції та обряди, якими українці користувалися в минулому, збираючи врожай. Цікавим є весняне свято «А вже весна, а вже красна». Під час проведення такого виховного заходу педагогам слід вивчити з учнями веснянки, гаївки, жарти, пісні-ігри «Шум», «Воротарчик» тощо. Використання весняних обрядових пісень та народних ігор розвивають в учнів почуття прекрасного, естетичний смак, повагу до традицій минулого.

Хоч і важко, проте варто, констатувати той факт, що з плином часу українські традиції починають забуватися, і це є чи не однією з головних проблем сьогодення. Адже без традиції народ перестає існувати як певна нація. До прикладу у селі Рокосово, що на Хустщині, з давніх-давен існувало чимало традицій, звичаїв, обрядів. Деякі з них збереглися і до тепер, як от: на день святого Юрія (6 травня) всі поливають водою, щоб цілий рік бути здоровими; на Андрія (13 грудня) хлопці знімають ворота на будинках, де живуть молоді дівчата. Помітно змінилися і забулися весільні традиції. Колись перед тим, як дівчина виходила заміж до неї приходила хресна мама разом з музикантами, співаючи пісні цілу дорогу. Для нареченої плели віночок з розмарину і барвінку. На столі стояв перець (своєрідний каравай з отвором по центру), а біля нього ставили сплетений віночок. Жінки починали співати весільні пісні, зокрема рокосівську пісню «Рокосівський мосток заломився». Після чого, маленький хлопчик ставив на голову нареченої віночок, хресна брала в руки перець і разом з друзками та молодіжкою починали водити хоровод. На жаль, з цього обряду до сьогоднішнього дня збереглась традиція тільки плести віночок для нареченої.

Таким чином, свята, фольклорно-календарні традиції, звичаї українців вказують на їхній високий культурний рівень, ступінь талановитості, глибокий

гуманістичний потенціал, у них відображена суть мистецького, історичного та духовного шляху народу. Використання в освітньому середовищі початкової школи українських традицій та звичаїв сприяє формуванню у дітей глибоких духовних почуттів.

Список використаних джерел

1. Богуш А. М. Українське народознавство в навчальному закладі: Навч. посібник. Богуш А. М., Лисенко Н. В. – К.: Вища шк., 2002. – 398 с.
2. Гушевата М. Формування національної самосвідомості молодших школярів / М. Гушевата // Молодь, освіта, наука, культура і національна свідомість. – К., 2015. – С.49 – 52.
3. Стельмахович М. Г. Етнопедагогічні основи вивчення народознавства/ М.Г. Стельмахович//Початкова школа. – 2000. – № 12. – С. 2 – 8.
4. Сухомлинська О. Програма національного виховання в умовах освітніх модернізаційних змін / О. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2010. – №4. – С. 4-12.

ТОДАВЧИЧ І. В.,
ПОПОВИЧ Н. Ф.,
Мукачівський державний університет, Україна

СПЕЦИФІКА ЧИТАННЯ ВІРШІВ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

У змісті початкової освіти читанню належить особлива роль. Цей предмет є багатофункціональним. Читання рідною мовою є потужним засобом виховного і розвивального впливу на особистість дитини. Воно прилучає молодших школярів до скарбниці духовності й культури, літературних надбань українського народу і народів світу, сприяє моральному вихованню. Особливої уваги заслуговує процес правильного читання і розуміння віршів. Оскільки, за програмою, учні початкової школи повинні вміти декламувати вірші, тобто виразно їх розповідати.

Дослідженню особливостей читання віршів у початкових класах присвячено ряд публікацій [1; 2; 3; 4; 5].

Однією з проблем сучасного читача є невміння орієнтуватися в особливостях читання поезії, яка має специфічну організацію художньої мови, характеризується підвищеною емоційністю, образністю та насиченістю різними засобами виразності. У початковій школі робота над поетичними творами ґрунтується на вмінні відчувати авторський задум через художні образи, особливо через почуття й переживання самого автора.

Особливістю виразного читання є його спрямованість на відтворення перед слухачами та передачу свого розуміння твору. Але це буде неможливо здійснити, якщо в дитини є проблеми з дикцією. Перш за все, потрібно з'ясувати, чи немає анатомічних причин для порушення вимови, чи не звучить в оточенні дитини неправильне мовлення. З'ясуванню цього питання передуює використання скоромовок та чистомовок. Також одне з головних завдань читця вірша полягає в тому, щоб збагнути всю важливість його ритму, вміти вільно ним володіти як художнім засобом. Ритм надає мові більшої експресивності й виразності. Завдяки ритму кожне слово у вірші має велике смислове й емоційне навантаження, звучить

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>